

ePooki

5/2009 - Katsaus Oamkin hankekirjoon

Kirjoittajat: Remahl Tea, tea.remahl@oamk.fi | Näytä laajemmat kirjoittajatiedot

Julkaistu: 27.11.2009 | [Tiivistelmä](#)

[Artikkeliin viittäminen](#) | [Metatiedot](#) | [Julkaisu pdf-muodossa](#) | [Kommentit \(0 kpl\)](#)

Oulun seudun ammattikorkeakoulussa on tutkittu tutkimus- ja kehittämistoiminnan nykytilaa. Osana tutkimusta Oamkissa vuosina 2007–2008 käynnissä olleet hankkeet jaettiin tavoitteiden mukaisiin luokkiin. Tuloksena syntyi hankekirjon hallintaan ja seurantaan sopiva neliportainen hankeluokittelu, joka kertoo, mihin Oamkin tutkimus- ja kehittämistoiminta suuntautuu.

Hanketoiminta on osa ammattikorkeakoulujen arkipäivää, sillä suurin osa tutkimus- ja kehittämistyöstä tehdään erilaisissa hankkeissa. Myös omaa toimintaa voidaan kehittää hankkeiden avulla. Rahoitusta hankkeisiin saadaan esimerkiksi valtiolta eri ministeriöistä, Tekesistä, kunnilta ja yrityksiltä. Näitäkin merkittävämpi ammattikorkeakoulujen t&k-hankkeiden rahoittaja on kuitenkin EU, jonka rakennerahastojen turvin toimii valtaosa hankkeista.

Vuosina 2007 ja 2008 Oamkissa oli käynnissä yhteensä 169 hanketta, joissa Oamk toimi joko päävastuullisena koordinaattorina tai yhteistyökumppanina. Hankkeiden aihepiirit vaihtelevat valtavasti, sillä niitä on kaikilta Oamkin koulutusaloilta: liiketaloudesta, sosiaali- ja terveystieteiden alalta, tekniikasta, kulttuurista ja ammatillisen opettajakoulutuksen alalta. Lisäksi hankkeita tehdään täydennyskoulutusyksikössä, kirjastossa ja rehtorin toimistossa. Hankkeissa on tutkittu ja kehitetty esimerkiksi hyvinvointitekniikan sovelluksia, opettajan ammattiin kasvua ja hyvää metsänhoitoa (hankkeiden esittely, ks. www.oamk.fi/hankkeet). Hankesuunnitelmissa esitetyt kokonaisbudjetit ylittivät yhteenlaskettuna 32 miljoonaa euroa. Tutkimuksessa haluttiin selvittää, mitä tällä kaikella rahalla tehdään eli minkälaisiin teemoihin hankkeet suuntautuvat.

Hankeluokittelun perusteet

Ensimmäiseksi haluttiin tietää, kuinka suuri osa Oamkin hankkeista täyttää tutkimus- ja kehittämishankkeen kriteerit. "Aidon" t&k-hankkeen tunnistaa siitä, että toiminnan tavoitteena on jotakin oleellisesti uutta ja sitä tehdään yhteistyössä eri kumppaneiden – tyypillisesti yritysten, julkisen sektorin tai muiden korkeakoulujen kanssa. Lisäksi tällainen hanke saa yleensä (mutta ei välttämättä) ulkopuolista rahoitusta. Lähtökohtana on, että yhteistyökumppanit ja muutkin tahot pääsevät hyödyntämään hankkeessa aikaansaatuja tuloksia.

Sisäisten hankkeiden – eli sellaisten hankkeiden, joiden vaikutukset eivät ulotu Oamkin ulkopuolelle – lisäksi hankkeiden joukossa on muutamia hankkeita, joiden sisäiltönä on opintotarjontaa täydentävä, tutkimukseen johtava koulutus. Myös tällaiset hankkeet haluttiin jättää t&k-hankkeiden ulkopuolelle. Ohjenuorana käytettiin Tilastokeskuksen antamia ohjeita tutkimus- ja kehittämissuunnittelusta (1). Yksinkertaisimmillaan tutkimus- ja kehittämissuunnittelun voi määritellä uutta luovaksi, systemaattiseksi työksi (2). Työn tavoitteena on tiedon lisääminen ja tiedon käyttäminen uusien sovellusten löytämiseksi.

Näiden kriteereiden avulla hankkeille muodostettiin neljä pääluokkaa:

1. Tutkimushankkeet (a-d)
2. Kehittämishankkeet (a-d)
3. Koulutushankkeet
4. Sisäiset hankkeet

Tutkimus- ja kehittämishankkeet haluttiin jakaa alaluokkiin sen perusteella, miten ne toteuttavat ammattikorkeakouluille vuoden 2003 laissa annettuja tutkimus- ja kehittämissuunnittelun tehtäviä. Ammattikorkeakoululaissa t&k-työn odotetaan olevan 1) ammattikorkeakouluopetusta palvelevaa, 2) työelämää sekä 3) aluekehitystä tukevaa soveltavaa tutkimus- ja kehitystyötä. Lisäksi laki velvoittaa ottamaan toiminnassa huomioon alueen elinkeinorakenteen.

Työelämä jaettiin yksityiseen ja julkiseen sektoriin ja "puhtaana" aluekehitystyönä nähtiin alueellisen innovaatio- ja toimintaympäristön kehittämiseen tähtäävät toimenpiteet. Näillä perusteilla tutkimus- ja kehittämishankkeet jaettiin seuraaviin

ARTIKKELIT

27.11.2009
5/2009 - Katsaus Oamkin hankekirjoon

RAPORTIT

JULKAISUPERIAATTEET

OHJEITA KIRJOITTAJILLE

JULKAISUNEUVOSTO

ARTIKKELIHAKU

>>

Ilmoittaudu
ePookin
julkaisujen
arvioitsijapankkiin

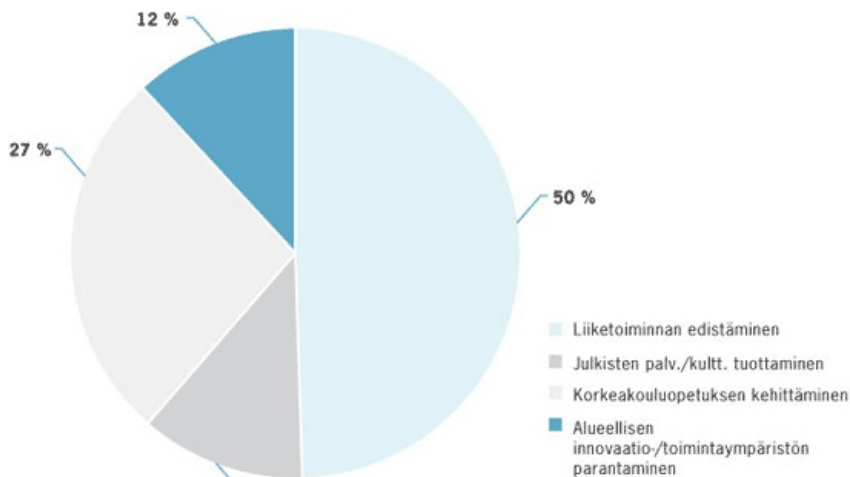
Henkilökunnan
JULKAISU-
REKISTERI

alaluokkiin:

- a. liiketoimintaa edistävä;
- b. julkisten palveluiden ja/tai kulttuurin tuottamiseen liittyvä;
- c. korkeakoululaitosta ja/tai -opetusta tukeva;
- d. alueellista innovaatio- ja/tai toimintaympäristöä parantava tutkimus ja kehittäminen

Oamkin hanketoiminnan suuntautuminen 2007–2008

Oamkin 169 hankkeesta 132 (78 %) oli luokiteltavissa edellä mainituilla kriteereillä tutkimus- ja kehittämishankkeiksi. Loput hankkeet olivat sisäisiä tai koulutushankkeita. T&k-hankkeisiin käytetyistä varoista (yhteensä 6,9 miljoonaa euroa) puolet kohdistui liiketoiminnan edistämiseen (kuva 1). Liiketoimintaa edistävien hankkeiden tavoitteina on tyypillisesti pk-yritysten tukeminen monin eri tavoin. Hankkeissa on mm. kehitetty yritysten laatujärjestelmiä, markkinointia, verkostoja, henkilöstön osaamista tai uusia toimintamalleja ja tuotteita. Parhaassa tapauksessa yrityksen liikevaihto ja työllistävyyden voivat yhteistyön avulla kasvaa huomattavasti. Tavoitteena voi olla myös aivan uusien yritysten perustaminen.

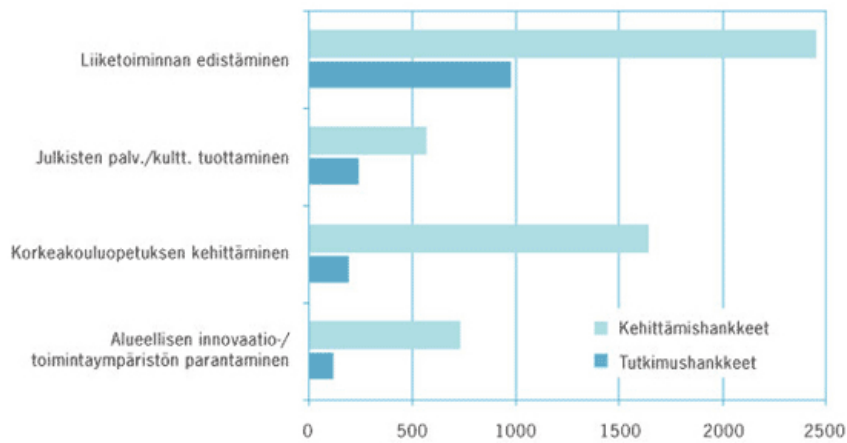
Kuva 1. Hankeluokkien osuus Oamkin t&k-hankkeista toteutuneiden kustannusten perusteella 2007–2008.

Merkittävässä osassa hanketoimintaa ensisijaisena tavoitteena on korkeakouluopetuksen tai korkeakoululaitoksen kehittäminen. Näistä hankkeista hyötyvät sekä Oamk että muut korkeakoulut. Hankkeille on kehitetty esimerkiksi oppimisympäristöjä, virtuaalipedagogiikkaa, kansainvälisiä verkostoja tai opiskelijoiden hyvinvointipalveluja.

Oamkin tutkimus- ja kehittämistoiminnalla tuetaan myös julkisten palvelujen, erityisesti sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamista ja niiden laadun ja tehokkuuden paranemista. Työtä tehdään yhdessä terveyskeskusten, sairaaloiden ja muiden terveyttä edistävien organisaatioiden kanssa esimerkiksi vanhuspalveluiden, röntgentutkimuksen tai päihdetyön osalta. Oamkissa kehitetään myös alueen kulttuuritarjontaa ja profiloitumista esimerkiksi valtakunnallisten tapahtumien avulla.

Ammattikorkeakoulun aluekehitystehtävä toteutuu paitsi julkisten palveluiden ja kulttuuritarjonnan kehittämisellä myös alueellisten innovaatio- ja toimintaympäristöjen parantamisella. Tällä tarkoitetaan esimerkiksi yhteistyöverkostojen rakentamista Pohjois-Suomen korkeakoulujen ja yrittäjien kanssa tai paikallisten innovaatioympäristöjen luomista tai tukemista.

Yksityiskohtaisempi Oamkin hanketoiminnan jaottelu on esillä kuvassa 2. Siitä käy ilmi sekin, että tutkimuksen osuus t&k-toiminnasta on suhteellisen pienehkö toiminnan painottuessa kehittämiseen. Tosin liiketoimintaa tukevaa tutkimusta on tehty vuosina 2007 ja 2008 lähes miljoonalla eurolla. Oamkin hanketoiminnan jakautuminen kuvastaakin hyvin ammattikorkeakorkeakoulujen roolia alueellisessa innovaatioympäristössä. Ensisijaisena tehtävänä on käytännössä, lähellä työelämää tehty soveltava tutkimus- ja kehittämistyö. Silti yleisempiä korkeakouluopetuksen ja toiminta-alueen elinvoiman tukemisen tavoitteita ei pidä väheksyä. Hanketoiminnan tarkastelun perusteella näyttää siltä, että Oamk on sisäistänyt ammattikorkeakoulun tehtävät toimintaansa ja onnistunut panosten suuntaamisessa melko hyvin.

Kuva 2. Tutkimus- ja kehityshankkeiden yhteenlasketut kustannukset (1 000 €) hankeluokittain Oulun seudun ammattikorkeakoulussa vuosina 2007–2008.

Tutkimus- ja kehittämistyötä halutaan lisätä

Tutkimuksessa on tullut esille, että vaikka nykyinen hanketoiminta suuntautuu oikein, sen volyyymi ei ole riittävä Oamkin kokoon ja potentiaaliin nähden. Oamkin tulisi pystyä vahvistamaan rooliaan alueellisessa innovaatioympäristössä kansainvälisesti verkottuneena pk-yritysten ja yrittäjyyden tukijana. Hanketoiminnasta koituu lisäksi monia merkittäviä hyötyjä koulutuksen tason, henkilökunnan vireyden ja opiskelijoiden työllistymisen paranemisena. Tämä koskee toki muitakin t&k-työtä kuin pelkästään hanketoimintaa. Oamkissa tulisikin pyrkiä t&k-toiminnan lisäämiseen paitsi hanketoiminnalla myös muilla keinoin. Oppimisympäristöjä, pedagogiikkaa ja työelämäyhteyksiä kehittämällä pystytään vastaamaan entistäkin paremmin niihin odotuksiin, joita toiminta-alueella on ammattikorkeakoulun toimintaa kohtaan.

Lähteet

1. Tilastokeskus (2009). Tutkimus- ja kehittämistoiminta. Hakupäivä 19.10.2009. www.tilastokeskus.fi/meta/kas/t_ktoiminta.html.
2. OECD (2002). Frascati Manual 2002: Proposed Standard Practice for Surveys on Research and Experimental Development. OECD, Pariisi.

Kommentit

[Lisää kommentti](#)